

Szerkesztőségi iroda:

R.-Szombat, Jánosi-utca 42. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fo-
gadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes száma ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASARNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetés-, nyiltér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos peitsor tér-
fogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A fiatalság.

„Mindennek alapja az egészség, mert csak az teremti munkaszeretete és ke-
resetet, hősiséget és békét jöletet és
erényt.“

A mai fiatalság ellen fölhangzó panaszok nem légből kapottak, nem alapteljesek.

Komoly, mélyen fekvő bajai vannak a mai fiatal-
ságnak, melyeknek gyökerei már a serdülő korban
veszik kezdetüket. Maga a nevelés legtöbb esetben
elhízázott úgy annyira, hogy egyáltalán nem lehet
esodálkozni ily nevelési rendszer mellett az ifjuság
hanyatlásán testi és szellemi tekintetben.

Igazi tartalommaság nincs a fiatalságban, mindaz,
a mit mutat s a mivel fölöttébb dicsekszik, üres kül-
sőség, itt-ott kapkodó felületesség. A férfiaság nála
csaknem teljesen hiányzik, a testi ügyesség utánzott
mozgékonyosság; míg a kitartás, a nemes és nagy
eszmék iránti érdeklődés alig található fel helylyel-
közzel; addig üres feltűnési vágygyal oly sokszor
találkozunk.

A történelemből meríthetünk elég tanulságot er-
re is, nézzük csak Spárta ifjuságát edzett idegeivel,
szilárd jellemével, vagy nézzük a középkori lovago-
kat, mely lovagrend ifjusága a testgyakorlás terjedel-
mes iskoláját tette magáévá, hogy tett- és akaraterős
nemzedék váljék belőle. Vagy a reformatió idejét ye-
gyük, megtaláljuk a német szellemi élet nagy refor-
mátorának azon tételeit, a hol ezeket mondja: „Föl-
lőtte fontos dolog, hogy a fiatal emberek magukat
gyakorolják s valami tisztességest és hasznost tart-
sanak szem előtt, nehogy dobozódásba és erkölestelen-
ségbe, ivásba és játékokba sülyedjenek. Minek okáért
e két gyakorlás és időöltés, tudniillik a zene és a
testgyakorlás vivásban, futásban, küzdésben és ugrás-
ban, stb. legjobban tetszenek; tegyék azt kitartó lel-
kesedéssel. Melyek közül az első a szív gondjait s a
melancholikus gondolatokat elüzi; a másik pedig finom,
ügyes és erős testtagokat képez, a mi még a testet
fölötte való módon megtartja egészségben.“

John Locke (megh. 1704.) angol orvos és böl-
csész, Angolország legélesebb szelleme felállította ezen

tételt: „Mens sana in corpore sano“ — ez teljes le-
írása a boldog létnek e világon. Ki mind a kettővel
bir, annak nincs mit kívánnia, s ha az egyik hiány-
zik, a másik nem sokat segít. Az, kit lelke bölcsen
nem vezérel, sohasem fogja az igazi utat megtalálni,
és az, kinek teste gyenge és rokkant, ezen uton mesz-
sze nem jutand. Noha a lélek főtárgya a nevelésnek,
a testet mind a mellett nem szabad elhanyagolni. A
mit az emberi értelem felfog, érzékek által kapja azt,
az érzéki képezi az értelemnek alapját, ezért kell a
tagokat és érzékeket mint az értelmiség eszközeit gy-
akorolnunk, s ezen oknál fogva kell a testnek egész-
ségesnek és erősnek lenni. A testgyakorlat adá meg
a régiéknél a testnek és léleknek azon erejét, mely
őket az ujkoriak fölött oly feltűnően kitűnteti.

A gymnastika adta kezeibe az ifjuságnak azon
legzélszerűbb eszközt, melylyel megnyithatá forrásait
az egészségnek, erősödésnek, ügyességnek és vidor-
ságnak. A tornászat az, mely legjobban belevezeti az
embert a férfiaságba, legyőzésével minden elpuhulás-
nak, a legnagyobb egyszerűség és mértékletesség
evésben és ivásban, kiszorítása a nőies hiúságnak a
ruházatban, megedződés, önuralom, erőtelj üdeség,
derült kedv, kitartás, erő, ügyesség, lelekjelenlét, aka-
raterős és teljes uralom a test és annak tagjai fölött,
ez az röviden, a minek birtokába juttat a testgyakorlás.

A tornászat, mely parancsol az izmoknak, hogy
azok délezegen tartsák testünket, mely az izmok mű-
ködését harmonikussá teszi, mely a mozgásoknak haj-
lékonyaságot, rugékonyaságot, könnyűséget kölcsönöz;
a tornászat, a mely vérben fürösztli az arcz rózsáit,
pirosra festi halványulni kezdő szirmait, a melyek
jegyei az életnek. A testgyakorlás, mely a tudót sza-
bályos és erőteljes tevékenységbe hozza, még a leg-
rejtettebb sejtecskéjében is, miáltal még a mellbeteg-
ség ellen is gyógyszer; a tornászat képes a termé-
szeti, élettani törvényeken alapuló csodákat művelni az
egyednek, a nemzetek életében is.

Legközvetlenebbül látjuk a tornászat kedvező ered-
ményét az egyedek phisikai erősülésében, és ezen

eredmény is nagyon becses. Mert hisz még szüksége
lehet e honnak izmunk aczéljára, karunk erejére, a
nyert erökészlet béke idején felhasználtatik a polgári
diesőség kivívására, vész idején a fenyegető kar visz-
zasajújtására.

Az izommunkásság az idegek útján az agyig
hat, s itt a gondolkozási sphaera esetleges tulural-
mát ellensúlyozza, az akarati sphaera munkáltatása ál-
tal, szállítván hozzá impulsusokat, s nyervén tőle ese-
rébe kiviteli ingerhatásokat. És ezen physiologiai és
psychikai folyamatok által eléretik korunk fentebb irt
bajainak paralizálása. Örök ifjuságot, zavartalan egész-
séget igaz, nem ad tornászatunk, de igenis az ifjusá-
got drága emlékként tartja meg a rugékony testben,
az ifjui kedélyben, és végre a vér erőteljes hullám-
zása, termékenynyé locsolja a szellem kertjének tala-
ját: az agyat.

Tényként acceptálhatjuk, hogy az ember testi
erőinek figyelmen kívüli hagyása, elhanyagolása, egy
az ember tespedésével, szellemének semmiségével,
életének silányságával, a fiatalság erkölesi hanyatlá-
sával. Ez a tény, ez az elv, egy a bölcsészeti gon-
dolkodásnak, mint a multakból származó tapasztalás-
nak eredménye.

Aki mélyrehatóan gondolkozik az emberi élet
rugóiról, az tudni fogja, hogy mik ezek a tényezők,
s mily mesés hatásu szerep jut nekik, épen az ifjui
életben, a kedélyre, a szellemre, a testre.

Ha a fiatalság nemes hévvel, igazi lelkesedéssel,
és kitartó akarattal karolja fel a népszerű és sok
irányban áldásos testgyakorlatot, — úgy bizonyára
hatalmasan fog felgerjedni a buzgalom, a jobb, a ne-
mesebb, szebb és dicsőbb irányu fejlődés iránt.

És ez a jobb irányu fejlődés meg is fogja te-
remni gyümölcseit. Üde vér fog pezsegni a fiatalság
ereiben, élénk szellem, éber érzék fogja vezetni elha-
tározásaiban; igazi tűz, nemes hév fogja lelkesíteni
ifjui életét, és fizmos karja s edzett esze hatalmas
szolgálatokat fog tehetni úgy egyeseknek, mint váro-
soknak és a hazának.

Az így átalakult, felfrissült, új életre ébredt fia-

T Á R C Z A.**Patócsy Zsófia.**

— Költői elbeszélés. —

„Merre férjem, édes férjem, hova készülsz, mond csak!
Könnyü vadért — itt az éjjel — álmodat se rontsad.
Három hétig voltál távol, alig egy nap látlak.
S im üres lesz tőled ismét a szádéli várlak!“

Szép Patócsy Zsófiának nehez szive tája,
Férje ajkán a válaszsztót, csaknyg lesi, várja.
Büszke Bebek, rabló Bebek felugrik a lóra,
Hideg szive, kemény szive nem hajt a szép szóra.

„Várj csak édes!“ „Eh ne tarts itt, rövid az éj nekem,
Nagy a munka, sok a munka, hogy pihennék tétnen.
Nincsen várur, kevés az ör az is alszik, Tornán,
Reggel a szél a zászlómat lengeti a tornyán.“

Száguld a mén, megy a lovac, nyomába van serge,
Szép Patócsy Zsófiának nagyobbodik terhe.
Szive körül nagy hidegség, jéghidegség támad,
Gyöngy könnyet gyújt szép szemébe az elfojtott bánat.

Tűnik a nap, mulik a nap, mégis távol férje,
„Én Istenem, jó Istenem, csak már vissza térne!“
A vártony ablakából napokon át kémlel,
Vizsga szeme, poros uton egy lovast se vét el.

Megjön a hír, — a szép Zsófi csak leroskad nyomba,
Mindén ábránd úgy foszlik szét, ahogy összefonat.
Hej! Bebek György tört badával mesze-mesze vágat,
Távol földön, Törökthonban üti fel a sátrat.

Törvénytevő sok, nagy urak bosszúsán kimondják,
Hogy Bebeknek büszke, rabló várait lerontják.

Parancsszóra el is indul bajnok Svendi Lázár,
Maga küldi, derék haddal a haragos eszászár.

* * *

Szádéli híres várat nagy szerenese érte.
Szép asszony a parancsnoka, élnek-halnak érte.
Zúg az ellen köröskörül, mint a böszült tenger,
Itt is küzdik, — ott is harczol egy-egy bajnok ember.

„Vitéz úrnőm, im jelezve követ jöttét, löttek,
Rejtett arcú lovac vár kint, beboesássuk ötlet!“
A szép asszonyt jaj! a hideg kétszer is átfutja:
„Hadd jöjjön be!“ kimondani alig-alig tudja.

Karesú lovac, hogy betoppan, megmutatja arezát:
„Jaj! te Lázár ne nagyobbtsd gyöngye szivem harezát!
Min merengék — boldog órák — kis tüzhelyem már rom,
Ah felette fásult szívvel megpihenni vágyom!“

„Elfeledtem én a multat, mit se tudok róla,
Kitörülte emlékemből anyi kínos óra.
Ah nyugalom, tört reményem, a mit keblem rázna,
Mért háborgatsz borus lelkem kísérető árnya?“

„Te feledtél? én nem tudok, a vágy most is éget,
Mindig látlak, úgy imádlak álmaimban téged.
Szivem vérzik, az fog engem koporsóba vinni,
Tudtam egykor hazug szódnak, esalfa szódnak hinni.“

Te feledtél, — mégis, mégis szemed könybe lábad,
Mindig itt van, napos vendég a gyötrelmem nálad.
Hej! sziveden rágódik a titkos bánat férge,
Nem lehet az boldog, kinek olyan hitvány férje!

„Lovag, sértesz! ismeretes férjem vitéz karja.“
„Tudom, vele az ártatlant házából kimarja.“

„Szép és délezeg“ „Mit sem ér az, tetteiből vélem,
Szive üres, szive pusztá, mint a mező télen.“

„Ha olyan is, másnak arra nincsen semmi gondja,
A bú sulya, a kín terhe az én lelkem nyomja. —
Távozz lovac! vérem már is izgalomba hoztad,
Ostromolni gyenge nőket csak a gyávák szoktak!“

„És te voltál a gyöngye nő, olyan kinek keble,
Szerelemben boldogságot, üdvösséget lelne?
Eldobod azt mint játékszer, mást vásárolsz pénzen,
De büntelen, hogy nem teszed, óh én hiszem, érzem!“

„Te fenyegetsz? „Nem, megvetlek“ „Miért rontasz hát rám?
„Várad kérem.“ „És azt hiszed, hogy feladom gyáván?
Távozz és vívd, de tied nem lesz e sziklafészek,
Tört reményem végfoszlánya, mig halva nem lézlek!“

* * *

Messze, messze Törökthonban melegebb a szellő.
Hej! Bebeket ott találja a nap, hogyha feljő,
Dús örömben, dobozásban kötve tartja mámor,
Mig Szádelt ostomolja a eszászári tábor.

Szép Patócsy Zsófiának könyje többé nincsen,
Jaj! elapadt megsiratott, anyi drága kincsen.
Mégis, mégis a védésben soha ki nem fárad,
Svendi Lázár nagynehezen veszi be a várat.

Nincs hát vára Zsófiának, oda van nyugalma.
Férje távol — hervad, fonyad, szárad napról-napra.
Több év multán, hogy a levél zörögve esett le;
Hagyjuk a dalt, — befogadta a föld hideg keble.

Szabó József.

talság a legbiztosabb garancia leszen a nemzet jövőjére nézve. Az ilyen fiatalságban központosulhat joggal a jövő legszebb reménye.

Az ilyen fiatalságnak, büszkeséggel és örömmel rakhatják vállaira az aggastyánok minden nemese törekvésöknek gondjait és terheit, — megingathatatlan oszlopok lesznek ezek, melyek a terhek alatt nem fognak roskadozni soha.

Ha ily férfiak képezik a városok és a haza oszlopait, — nem foghat ingadozni annak sorsa, de biztos alapokon halad a jobb, a boldogabb kor felé.

Benkó.

A rimaszombati közbirtokosok gyűlése.

A rimaszombati közbirtokosság múlt hó 31-én tartott közgyűlésében, — a szép számmal megjelent birtokosok élénk érdeklődése közt, Szabó György polgármester ur elnöklete alatt, — a gazdakör választmányára által kidolgozott mezőrendőri szabályrendelet tervezet némi módosítással elfogadtatott. — A megalkulás kimondatván, a szabályrendeletnek életbeléptetése számos sürgősségi okoknál fogva az 1879. évi XL. t. cz. 6. §-a értelmében kimondatott, az ezzel kapcsolatos törvény kötelezte intézkedések megtételére polgármester ur felkérésén. — Majd a szabályrendelet tervezet 15. §-a értelmében a közbirtokossági tanács tagjaivá szavazattöbbséggel: Bernáth Gyula, Samarjay János, ifj. Sütő István, Ethey Frigyes, Barányi Gusztáv, Báthory Ferencz, Éva János, Szabó János timár, Tóth József bábonyi, id. Szabó József, Róth Lajos, Antal György, Baksay István, Borbély Ferencz birtokosok megválasztottak.

A közbirtokosság által alkotott szabályrendelet térszűke miatt csak részletként adhatjuk t. olvasóinknak, itt közöljük az általános részt a következőkben:

Mezőrendőrségi szabályrendelet.

Czélja: Gömörmegye Rimaszombát — rendezett tanácsu — város területén a szorosan vett mezei rendőri, állattenyésztés- és egészségügyi, valamint legeltetési viszonyoknak rendezése; — a határbeli takarodó utak és hidak költségeinek arányos kivetése, illetve az építkezés és fenntartási kötelezettségeknek szabályozása. — Általában mezei rendőri törvényeinknek pótlása, valamint a jelenlegi nyomasztó helyzetünknek javítása; s ebből kifolyólag a fejlődött gazdasági állapotokhoz mért igyekezetnek esetleges eredményeinek, azok elismerésének, másokkal szemben biztosítása és méltánylása; — végül a birtok szabad használatának bizonyos irányban — másoknak, különösen a szomszédoknak okozható kártételek elkerülése és megakadályozása céljából — némi részben korlátozása.

I. rész. Általános szabályok.

1. §. Minden határbeli birtokos köteles a határnak, — illetve saját ingatlan birtokának — mezei örök által történendő megvédéséről gondoskodni.

2. §. A mezei rendőrség fizetéséhez minden határbeli birtokos tartozik birtokaránylag hozzájárulni, minden jelen szabályrendeletből eredő fizetési kötelezettség — mint közbirtokossági teher — első sorban a földtulajdonost, illetve magát a földbirtokot terhelvén.

3. §. Minden egyes földbirtoknak biztos, mozdíthatatlan, törvénykötelezte határait általában árok vagy meszgye, ötven holdnál kisebb területeknél határkövek, szőlők és kerteknél gyepek, garád és kerítések — mint állandó elválasztó vonalak és pontok — kell, hogy képezzék. Meszgyék, határsánczok közösen feltartandók lévén.

4. §. Az egyes birtoktestek határainak épségben tartására, esetleg szükségessé vált kiigazítása céljából, határjárások tartatnak.

Marguerite.

Többen ismertük meg mint kurta ruhás kis leányt; akkor is mindig ott futkosott a páholy körül, mintha sejtette volna, hogy az lesz az ő trónja és — ravatala.

Nem ígöző szépség volt ez a Marguerite; senki sem akarta volna azt vele elhitetni, hogy junói terméte van; mely felingerli az érzékeket; — büszke, esábitó, epedő tekintete sem volt, nem tudott sem szóval, sem észszel, sem művészettel, sem érzéki bájjakkal hatni, hanem képzeljenek magok elé egy gyöngéd, vékony, karsu, alacsony, halavány arczu, kék szemű, szőke haju leánykát, kinek az ajkán oly utat tévesztett esodajelenség a mosoly, mintha egy Grünland vidéki pusztaság rideg tájképe között valami olaszthoni narancsfiget az elengedhetlen troubadourral és gitárral bukkanna élénk. Szinte nem jól esett a szemnek, nem is lehetett mosolyt képzelni az arczra, melynek minden vonásában egy végtelen bánat kifejezése volt bevésvé, már tudniillik a mely bánatot egy gentlemannak — comme il faut — soha sem szabad megérteni.

Ennek a bánatos, halavány leánynak gyönyörű kék szemek voltak. Nem az a ravasz, kétése, erősen kék szemek, melyeket minden vidéki poeta tud már mai napság az azur éghez meg a nefelejtshöz hasonlítani, hanem azok a becsületes, tiszta tekintetű szürke kék szemek, a melyek — nem csaltak meg még soha senkit.

Egy gondolkodó ember sehogysem tudta elképzelni, hogy hol veszi magát ez a megtévesztült ártatlanság a pipafüst, a thea és kávé pára, a frivolitás, fesztelten jókedv és férfimulatságok eme sűrű levegőjében, melynek miasmái a kis Marguerite kedélyét, lelkét nem érintették soha.

Honnan jött, kihez tartozott, mi a neve? Nem tudta senki. A legérgebb vendég is ott látta már az „Arany tükörhöz” czimzett kávéházban, s azt is adomaképen beszéltek el, hogy mikor keresztnevet „Margit” megmondta, egy szép fiatal tiszt, — egyike azoknak a csinos, kellemes ostoba tiszteskének, melyek uton-utófélen találhatók, — azt mondta neki, hogy a kis Margit neve a legedesebb, legkellemesebb gargarisma; és elkezdte gargarizálni a kis Margit nevét, mindig Margar-

5. §. Birmiféle alakban okozott kártétel szigoruan büntetendő.

6. §. A kitűzött közlekedési utakon kívül másokat használni tiltatik.

7. §. Elszántás vagy határkövek elmozdítása, elkerítés vagy elszáncolás stb. által okozott határsértések szigoruan tiltatnak és súlyosan büntetendők.

8. §. Kalászszedés és böngezés tiltatik.

9. §. Kártékony állatok, rovarok és gyomok minden birtokos által, birtokaikon és a birtokaik mellett elvonuló utakon, pusztítandók.

10. §. Birtokrendezés alkalmával közhasználatra kijelölt s kijelölendő utak, hidak, lejárók, kutak és források, valamint vízvezetékek, a mezőrendőri személyzet felügyelete alá tartoznak, s azok rongálói, mint közvagyon sértők büntetendők.

11. §. Birtokváltozások egyáltalában harmincz nap alatt bejelentendők, s minden egyes birtok után 10 holdig — mindig 1000 négyszöglet értven egy hold alatt — ötven krajczár

10 holdon felül	15 holdig	1 frt,
15 " "	30 " "	2 frt,
30 " "	60 " "	3 frt,
60 " "	120 " "	4 frt,
120 " "	" "	5 frt átira-

tási díj fizetendő az új birtokos által.

12. §. Ültetéseket a szomszéd birtokos hátrányára tenni nem szabad. Így gyümölcs- és másféle fákat a határtól számtól és rétektől 2 méter, szőlőkben és kertekben 1 méter, régi ültetések 6 cmr vastagságig kivétel nélkül átültetendők lévén; szőlő vagy más cserjéket 50 cmr távolságra; élősvények csak másfél méter magasak lehetnek.

13. §. A megzálogotokról különös jegyzék vezetendő, s a legfeljebb 3 hó alatt ki nem váltott zálogokról a községi bírósághoz részletes kimutatás terjesztendő, ki is azoknak az 1879. évi XL. t. cz. 6. §-a értelmében elrendelvé, a bejött összegekből — a megítélt károknak, költségeknek és esetleges hajtópenzeknek levonása (46. §.) után — felmaradó rész a közbirtokossági pénztárba teendő bírság czimén.

14. §. Legeltetés a közlegelőn jelen szabályrendelet értelmében gyakorlandó. (Folytatása köv.)

Körlevél a hazai t. cz. gazdaközönséghez.

A nagyszerű fész- (gipsz) telepek Szepes-Igló mellett, már hosszabb idő óta felhasználtnak, s a kitűnő anyagból, nemesak szobrászati és építési czélokra különféle fész készíttetik, de trágya-fész is nagyobb mennyiségben. Noha ugy a kereslet, mint a gyártás, az utolsó években tetemesen gyarapodott; telepeink még sem lettek oly mérvben felhasználva, mint azt a fészgyártmányok s különösen a trágyafész fontossága, hazai gazdaságunk érdekében megkívánhatná, miután telepünknek sok nehézséggel kellett küzdenie.

Miután viszonyaink kedvező fordulatot vettek, s a kitűnő anyag, kedvező gyártási viszonyok s a magas kormány által engedélyezett olcsó szállítási díjak által, azon kedvező helyzetbe jutottunk, hogy minden külföldi hasonló gyártmányokkal versenyelhetünk, s áraink a trágyafész beszerzését bárkinek lehetségessé teszik; a gyártást nagyobbítani szándékozunk, s ez okból bátrak vagyunk a gazda urak becses figyelmét az általunk gyártott trágyafészre irányozni, azon alázatos kérelemmel, miszerint kegyeskedjék azzal kísérletet tenni. Bizalommal fordulunk különösen a tisztelt gazdasági és erdészeti egyesületekhez s kérjük hazai vállalatunk pártfogását s trágyafészünk ajánlását.

Dacára annak, hogy trágyafészünk már most is elismerésre méltó keletnek örvend, ezen becses trágyaszert használatára még hazánk nagy részében örmeretlen. Azelőtt a trágyafész is külföldről kellett behozni, melyet a nagy szállítási költség tulságosan megrágitott. Azért nem is csodálható, hogy azon 30—40.000 métermázsza fészből, mely a statisztikai kimutatások szerint évenként behozatik, legfeljebb csak egy harmad részben trágyafész, a mi igen rosz arány, sőt ez is kevésbé gazdasági, mint ipari czélokra és hamisításokra használtatik.

Tiszta fészünk, a magyar-óvári vegyikísérleti állomás 1878-ik év szeptember havában eszközölt vegyelemzés szerint tartalmaz:

52.4%-ék meszet.

46.6%-ék kénsavat.

20.7%-ék vizet.

0.3%-ék oldhatlan (homokot.)

A fész egyrészt mint közvetlen trágyaszert, másrészt pedig gazdagítja a talajt, más nehezen, vagy vízben általában oldhatlan növényátlalék vegytani uton való felszabadítása vagy előkészítése által. Miután ezenkívül azon tulajdonsággal is bír, hogy az illékony trágyaanyagot köti, s ugy a legbecsesebb részeit a trágyának megtartja, miáltal egyszersmind fertőztelenítőleg is hat, alkalmazása is többféle. Nevezetesen:

1. Az istálló padozat behintése által a trágyafész az illékony ammoniakot köti s azzal a növényéletre legbecsesebb légenysókat alkotja, egyszersmind megakadályozván, hogy a különben elterjedő marammoniak állataink szemét és legző szerveit bántsa s betegséget idézzen elő. Egy nagy állat vagy 5 birkára naponként 0.5 kilogramot lehet számítani.

2. A trágyadomb behintése minden trágya kihordás után, csak igen keskeny rétegekben történik. A fész itt is akadályozza az illékony részek elpárolgását s ugy a trágya erejét nemesak megtartja, de tetemesen növeli is. A legújabb alapos vizsgálatok által kiderítették, miszerint a helyesen és fész-zel kezelt trágya majdnem ötször annyi növény tápanyagot tartalmaz, mint olyan, mely a kipárolgás és eső által kilugozásnak ki volt téve.

Magától értetődik, hogy itt a fész fertőztelenítőleg is hat, mely tulajdonsága, gazdasági szempontból annál fontosabb, mert a legtöbb más fertőztelenítő szer, nevezetesen az általánosan használt karbolsavas és klórvegyületek, drágaságnak mellett, a trágya minőség-re kártékony befolyással vannak. A fész nagyobb trágyatermelésnél, nevezetesen hízalóknál különös becsesél bir.

Megemlítendő még, hogy a kosarazásnál is, az új trágyafösszeli behintése igen nagy előnnyel jár, ha azt rögtön alá nem száthatjuk, különösen nyáron, midőn a keskeny trágyaréteg a kipárolgásnak nagyon ki van téve.

Megjegyzendő, hogy ha az istálló rendszeren fösszel behintetett, a trágyadomb gypszezése elkerülhető.

3. A talaj közvetlen trágyázása. Mészszegény, valamint minden kötött és hideg (agyag) tsaj, melyben a növénytápanyag képződése nagyon lassu, a fösszeli trágyázás által igen sokat nyer. Mert nem csak a hiányzó mésszel gazdagítottatik, de különösen a fész kénsava által élénkebb vegytani anyagcsere kezdeményeztetik, mely a talajt nemesak melegíti, de főképen felszabadítja a szükséges növény tápanyagot (káli, fosforsav stb.) Tenyésznövényeink közül sokan, sikerükhöz okvetlenül és nem csekély mennyiségű meszet kívánnak. Ilyenek a lupina kivételével minden pillangós növényeink, nevezetesen a löhere, luczerna, búkköny és minden hüvelyes veteményünk. Igen hálásnak mutatkozik a fésztrágyaért a repeze, valamint minden káposztaféle is. Egy hat holdra 3—400 kgr. trágyafész számítottatik.

4. Fejtrágya. Legelterjedtebb alkalmazása a trágyafösszelenek mint fejtrágya, különösen a löhere és luczernásoknál, hol feltűnő hatása már igen régen ismeretes. Alkalmazható azonban más vetéseknél, valamint igen előnyösen a réteken is. Itt is holdanként 3—400 kgr. elégséges.

A fejtrágyát legzetszerűbben alkalmazzuk tavasszal, miután a növényfejlődés már megindult, borus, harmatos időben vagy gyenge permetező eső közben.

Azon nagy fontosság, melylyel a trágyafész a gazdaságra bir, hazafitni kötelelességünké teszi ezen kitűnő segédtrágyára különös figyelmet fordítani. Jelenleg nálunk 100 kgr. trágyafész a telepen átvéve 80 kr., az iglói vasutállomáshoz szállítva s a zsákok használatával 90 kr. A zsákokat vevőinknek ugyan felszámítjuk, de 14 nap leforgása alatt (sértetlen állapotban) ugyanazon árba visszavesszük.

Ha nagyobb kelendőség mellett, nagyobb mérvbeni gyártás által ügyviteli költségeink aránylag apadni fognak, kilátásba helyezhetjük, hogy árainkat még olcsóbbra szabandjuk.

Végre még legyen szabad e helyen is megemlíteni, hogy trágyafösszelen kívül kitűnő alabastromfész, meszlényfész (sárgát és szürkét) valamint stukaturfész is készitünk.

Igló-Huttán (u. p. Szepes-Igló), 1886. évi január hó.

Mély tisztelettel az első magyar fészgyár **Wieszner Rikárd.**

guerite-nek ejtve ki azt. Jobb izlésű emberek aztán mégis rajta hagyták a Marguerite nevet.

S a kis Marguerite ott ült nap-nap mellett az ő aranytükörös, fényesen etablizott páholyában, körülte pezsgot a férfi kedv, pattogtak az élczek, fel-fel riadt a tivornya és a mámor durvasága — és ő el nem mosolyodott, nem haragudott, nem undorodott meg semmiért, csak osztotta a maga czukorporozioeskáit és hallgatott, hosszan szóltaul.

Nem értett ez a kis Marguerite semmit. Egyszer egy vig fru valami bolondos szerelmi kalandot annyi közvetlenség-gel beszélt el füle hallatára, hogy a kis Marguerite felvetette rá kerekre nyilott nagy szeméit és rábámult erősen. Aztán egyszerre csak piros lett mint a pipacs. Sohasem láttam még ennyire elpirulni egy arczot. És amellet olyan, óh még százszor bánatosabban nézett ki mint szokott, és én igazán megijedtem, odafutottam hozzá:

— Az Istenért, Marguerite, mi baja?

Csak hosszu hallgatás után, miközben ugy nem tudta eltitolni, hogy zokogni akar, válaszolta kedves, féltő, remegő hangján:

— Óh János ur, annyira szégyenlem magam, a miért megértettem a mit ez az ember mondott!

* * *

Olyan könnyen elsírta magát ez a kis Marguerite. Es sohasem tudta megmondani, hogy voltaképen mi baja. Ösztön volt nála az az öntudatlan bánat. Nem tudta, de érezte, hogy el van hagyatva. Ebben a senki gyerekében valamely formátlan vágy tomvadt, melynek kifejezésére az emberi szó kevés és beteljesítésére az emberi élet alkalmatlan. Mindent szemlélt és semmit sem értett; vágyakozott, de nem tudta mi után, és a kedély eme szünetlen harezában, az indulatok eme bizonytalan forrongásában a tépelődések, vágyakozások, gondolatok és érzelmek között nem tudott egy parányi pontra találni, melyen elhagyott lelke megpihenjen.

Szegény kis Marguerite! . . .

Annak a mi vig asztaltársaságunknak minden élő tagja emlékezni fog még arra, mikor S. Béla, — ez az egykedvű,

komoly, hallgatag világfi egy szép májusi reggelen — agyonlőtte magát. Ma is kinosan emlékezem e napra, s mikor agglégényi podegrám fájdalmi között fel-felszisszenek, mindig eszembe jut ez az én egyetlen jó barátom, a ki igen okos ember volt. Halála előtt alig egy órával küldött egy levélkét hozzám. Mindennap átolvasom ma is, és kivilem talán nem is ismeri más e két elveszett élettörténetét, mely ezer alakban ezerszer is ismétlődik a nélkül, hogy valaki észrevenné.

„Marguerite! Szeretem önt. Mióta először láttam, szent volt előttem minden, a mi az ön lényével összekötetésben állott. Miért táplálkozzék az ön édes lehelletével egy kávéház undorító élete? Marguerite: legyen nőm! S. Béla.”

Ösztönén szólva, sohasem hittem volna, hogy e művel világlátott gavallér komolyan beleszeressen egy-egy . . . de hiszen csak önök neveznek annak, én előttem a kis Marguerite van, a ki apró, kerek betűivel válaszol azt írta e levél aljára: „Önök sokkal jobban kell tudnia mint nekem, hogy ön sohasem vehet nőül engem. Marguerite.”

Siettem a levélkével a kávéházba. Eppen állott a társaság, a mi annyit jelent, hogy együtt voltak a törzsvendégek. Még nem volt nagy füst, és kellemesebb volt a kávéházi élet eleven képe, mint délután szokott lenni. De . . . mi ez? Először látom, hogy a kis Marguerite, az ő aranytükros, czifra páholyában elaludt. Ez nem káprázat, ez való, könyökére támaszkodva, szőke kis fejét tenyerébe hajtva . . . alszik.

Egy borzasztó gondolat villant át agyamon. Kialtani akartam, de a szó torkomon veszett, két ugrással ott tettem a páholy előtt s „Marguerite! Marguerite!” kiáltam és és — — — elhínnék-e? zokogtam hosszu, keservesen.

. . . A kis Marguerite megmérgezte magát . . .

. . . Az m—i közös sirkertben fekszik egy karsu halom; földjét nem növi be sem virág, még csak a fű sem; — hüvös árnyat nem borít reá sem szomorú fű, sem hársfa lombja; gondozatlan, pusztá, elhagyott az egész, két hü látogatója az alkonyi szellő és árva magam: oda járunk együtt suttogva emlékezni a kis Marguerite felől.

Az ő sirja az. **Vergissmeinnicht.**

Hírek és vegyesek.

Kinevezés. Gömör-Kishontmegye kir. adófelügyelőjévé Tornócs György bars megyei kir. adófelügyelő lett kinevezve.

A rimaszombati takarékpénztár az évi rendes közgyűlését folyó hó 25-én fogja megtartani saját helyiségeiben.

A rimaszombati egyesült prof. főgymnasium hazafias tanári kara — mint már említettük, 50 forinttal a gömörmegyei, és 100 forinttal az erdélyi magyar közművelődési egyesület tagjainak sorába lépett. E ritka hazafias tettet, melyet az egész magyar sajtó feltűnő érdeklődéssel vett tudomásul, a tanári kar nemcsak papíron, de tényleg is foganatosította, mert mint értesülünk, az alapító tagsági díjak már e héten elküldettek Baksay István igazgató által az illető egyletek elnökeinek.

Wiedemann Emil pénzügyi biztos, ki nehéz állásában sokszor tapasztalt tapintatossága és előzékenysége miatt minden körülmények között kivívta szeretetét. Serajevóba helyeztetvén át, szerkesztőségünket annak kijelentésére kérte fel, hogy mindazok, kiktől személyes búcsút nem vehetett, fogadják tőle ez uton legszivesebb búcsúüzenetét.

Aranylakodalom. Megyénk kis községében Fügedben, folyó hó 1-én egy: a maga nemében ritka farsangi mulatság volt, ugyanis: Martinovits István, ki a fügei róm. kath. egyháznak 40 éven keresztül pontos, lelkiismeretes és hű algonoka volt, nejevel László Zsuzsannával 50 évi boldog házasságuk emlékeül aranylakodalmat tartottak. Dél előtt 10 órakor daczára a munkanapnak, nagyszámú közönség jelent meg a fügei szentgyházban, hol is a rendes köznapi isteni-tisztelet végeztével, Saskegy Ferencz baraccai róm. kath. lelkész ur tartott az ünnepelt feleknek szép és hatásos beszédet. Ezután az ünnepélyen résztvevő közönség nagy része a lakadalmi házhoz vonult; jelen voltak ott: Hevessy Benedek országgyűlési képviselő családjával s Vad András kedves nejevel, s az ünnepelt felek számos rokonai. Ebéd alatt Hevessy Benedek és Osváth Bertalan hvanni ref. segédlelkész üdözöltek szép és alkalomszerű beszédekkel a boldog házaspárt.

A korcsolya-bálról elmondhatjuk, hogy fényesen sikerült. Cottillon nem volt ugyan, de a hozsantartó csárdások között sűrűn hangzó „hogya volt”-ok erősen bizonyították, hogy a fiatalok jól mulat. A bálerem egészen megtelt a legválogatottabb közönséggel, és a mulatság kivilágos-kivirradt tartott szakadatlan jövedvényben. Farkas Ábrahámné urnó a lady patronesse szerepében lekötözött nyájassággal biztatta a korcsolya-bál vendégeit, kik annyi bájnok és kellemnek ellenállani nem is tudtak, nem is akartak. — A négyeseket 40 pár tánczolta.

Gömörmegye ifjusága a gömörmegyei magyar közművelődési egyesület javára rendezendő bálját, mely e farsangon a legnagyobbán és legfényesebbnek ígérkezik, márczius hó 8-án fogja megtartani kinaszombtatban, a „Három Rózsá” vendéglő nagy termében. A rendező bizottság következőleg választotta meg: Elnök: Márton János. alelnökök: Szilárdy Béla és Ragályi Gyula. pénztárnok: Lengyel Samu; jegyző: Lukács Géza. A bálbizottság tagjai: Gr. Almásy Arthur. Bazilidesz János. Bélik Iván. Bornemisza Gyula. Ifj. Diószeghy Zsigmond. Fáy Gyula. Fáy Viktor. Hámos Antal. Kuhlinka István. Lengyel Andor. Lőrinczy György. Dr. Marikovszky István. Máriássy Barna. Máriássy László. Marton István. Matolay Bertalan. Nehrer Gyula. Radvánszky György. Ragályi Ferencz. Szabó László. Szlezeczy Zoltán. Ifj. Szentmiklóssy Kálmán. Tomcsányi István.

Meghívó. A serkei férfi dalegylet ma, február hó 7-én, tánczszal összekötött, jótékonyezélu hangversenyt rendez 1 frt belépti díj mellett. — A hangverseny műsora a következő: 1. „Fehász” Huber Károlytól. Előadja az énekkar. — 2. „Szavaltat” Csorba Béla úrtól. — 3. „A mohácsi koldus.” Eneklők Csorba Barna és Oros József. — 4. „Egyveleg magyar népdalokból.” Előadja az énekkar. — 5. „Népdal füzet” Lányi Ernőtől. Előadja az énekkar. — 6. „Szavaltat” Zubó Kálmán úrtól. — 7. „Magán négyes.” Előadja négy karta. — 8. „Nemzeti dal.” Előadja az énekkar. — 9. „Magyar népdalok” Hegedűn előadják: Fábriczy István és Buchelt Gusztáv urak.

Fényes Deák-ünnegélyt rendeztek Budapesten a Dr. László Mihály-féle tanintézet növendékei február 1-én délelőtt 10 órakor. — Műsor a következő volt: 1. Deák élete. Irta és felolvasta Karsai Sándor. — 2. Trio, I. B. Viottitól két hegedűn zongora kísérettel előadták Karsai S. Garami B. és Máté István. — 3. Deák diésőtése. Irta és felolvasta Bekker Miklós. 4. Magyar Ábránd Thern-től zongorán előadta Vendéghegyi Géza. — 5. Deák sirja. Szász Károlytól szavaltta br. Luzenszky Henrik. — 6. Tarantalla. Liszt Ferencztől zongorán előadta Czobor Károly. — 7. Apotheosis. Bajza Józseftől, szavaltta Koronghy Gyula. — 8. Magyar király-induló, Huber Károlytól, zongorán előadták Garami B. és Fröhlich Frigyes. — Az ünnepély fényét számos előkelő vendég megjelenése emelte. Jelen voltak: Fröhlich Gusztáv, a Karsai-, Vendéghegyi-, Khoronghy és Czobor családok, Becker János országgyűlési képviselő, Stix Hermína, Tóth Elemér főgymn. tanár, Hummer Nándor, Rejtényi József, Kempf József főgymn. tanárok és Corzán arendano Elza. — Az ünnepély 12 órakor ért véget.

Baromfi kedvelőknek. Az állatkert kiterjedt tyukászata, melyben a legkiválóbb haszon és dísz baromfi fajok vannak tartva és kitűnő példányokban képviselve, részint új fajok beszerzése, részint vérfriessítésül és a hiányok pótlásul első rangu külföldi tenyésztőktől beszerzett egyedek által bármily igényeknek megfelelőleg berendeztetett, illetve kiegészítetett. Az okszerű baromfi tenyésztő közönség évről-évre fokozott mértékben keresi fel megrendeléseivel az állatkert tenyésztőjét, a mi fényes bizonyítéka annak, hogy az hivatásának elgagatóság, és árjegyzéket kívánatra küld bérmentve.

Irodalom.

Még nem volt szépirodalmi vállalatunk, mely regényben, elbeszélésben, rajzban, költeményben a legjobbat magában egyesíteni oly következetességgel és buzgalommal törekednék mint a „Gondzúzó” szépirodalmi hetilap. Az előtűnk fekvő II. évfolyamunk 15—18. számaiban öt regényt találunk. Bevégződik: Beniczkyne Bajza Lenke regénye „A vér hatalma”; folytatónak: „Az utolsó kuruczvilág” Abonyi Lajostól, „Csiriesáry Bertalan ur ő méltósága” Vértési Árnoldtól, „A kigyó” Belot

Adóltól. Az új évi számban pedig megindult Tolnai Lajosnak, a lap kitűnő főmunkatársának társadalmi regénye „Eladó birtokok”. Az elbeszélések, rajzok, humoreszkek egész özönéből csak a következőket emeljük ki: „Szomorujáték” eselszók nélkülr „Éjszakai Karólytól”, „Az álom” Tóth Belától, „A barátoktól” Paál Árpádtól, „Vallomás a sötétben” humoreszk Madarassy Lászlótol, „Fogadjunk” humoreszk Csáktornyai Lajostól, „A nagy ur előtt” Kabos Edétől, „Egy férj története” Brody Sándortól stb. Kiváló figyelmet érdemelnek az egytől-egyig gyönyörű költemények: így Ábrányi Emil hazafias ódája „Drege alatt”, Tolnai Lajos nagy hatást keltett balladája „Kun László” Dalmady Győző „Karácsoni gondolatok” és Palágyi Lajos „Ne menj az emberek közé” című szép költeménye. Ajáljuk ez egyetlen magyar regénytárt, mely olesóság tekintetében is egyedül áll (előfizetési ára negyedévre 1 frt. 50 kr.) a művelt magyar közönség lelkes pártfogásába. A kiadó mindenkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal, ki e véget levelező lapon a „Gondzúzó” kiadóhivatalához (Budapest, dob-utca 14. szám) fordul.

A Petőfi-társaság az évi nagygyűlése valóságos irodalmi ünnep volt és fényes bizonyítást adott annak a nagy népserűségnek, melyet a társaság a nemzeti irodalom emelése által jogosan kiérdemelt. Heti közlönye a „Koszoru”, mely most VIII. évfolyamába lépett, a böleseleti kritikának új lendületet adott irodalmunkban és minden tekintetben független, szabad szava élénk viszhangot keltett a hazai szépirodalom jelene és jövője iránt érdeklődő művelt közönségben. Arany János „Koszoru”-ja óta nem volt közlönyünk, mely nemzeti alapon tudományos szépirodalmi kritikát gyakorolna. E hiányt akarja a Petőfi-társaság „Koszoru”-ja betölteni, mióta Ábrányi Emil, az új nemzedék e legrokonzenesebb lyrai költője, vette át a lap szerkesztését. Előttünk fekszik a „Koszoru”-nak az új évben megjelent 1—3 száma, melyekben különös figyelmet érdemelnek Palágyi Menyhért, a lap főmunkatársának, böleseleti, eszthetikai és kritikai dolgozatai („A szép és fenség fogalma Kantnál”, „Rakosi Jenő a tragikumról”, „Az akadémia”). Bodnár Zsigmond, a jeles kritikus, „Petőfi Sándor és századunk lyrája”, című tanulmányt közöl. Vannak kritikák a „Jubilansok” (Tolnai regényéről), Dóczy Lajos „Széchy Mária”-járól, Torkos László újabb költeményeiről, sat. A „Koszoru” közöl egy-egy válogatott regényt, elbeszélést, valamint költeményeket is. Jelenleg Tolnai Lajos „En fogtam meg”, című regénye és Scossa Dezsőtől: költeményeket Ábrányi Emilől („Lakások dala”) és Tolnai Lajos balladáját „Kun László”, mely a Petőfi-társaság nagygyűlésén oly élénk hatást keltett. Ajáljuk e lapot a művelt magyar közönségnek, mely az irodalmi, művészi és tudományos jelenségek fölött független ítéletet akar magának alkotni és a kritika böleseleti oldala iránt is érdeklődik. A tágabb közönséget is érdekelheti az élénk ellenzéki szellem, mely e kiváló jelentőségű lapban nyilatkozik. A „Koszoru”, a Petőfi társaság heti közlönye, előfizetési díja negyedévre 2 frt. Az előfizetési öszszegnek a „Koszoru” kiadó hivatalához intézendők. Budapest, VII. Dob-utca 14.

A „Gömörmegyei magyar közművelődési egyesület” tagjainak névsora.

II. Rendes tszgek. (Folytatás.)

Kuncz Emil. Krajcsák József. Kablay István. Kishonthy József. Krausz Bernát. Kishonthy Gyula. Körömendy Lajos. Kohn Gábor. Kubinyi Arnold. Kubinyi Imre. Krokavecz Márton. Kaland Bertalan. Kajaba Antal. Kopperdán Endre. Kármán Ede. Káposztási Imre. Kellner Sámuel. Kalocsay József. Köchen Lajos. Krnan Gusztáv. Kozak István. Kiss Károly. Kristóffy Lajos. Kizsel István. Dr. Kengyel János. Kovács Antal. Lukács Peter. Lauffersee Ede. Lihan József. Lesiczky Kelemen. Lücke Lipót. Lukovics István. Liszky János. Laczák Benő. Lengyel Andor. Liszka József. Ladányi József. Lenkey István. Lépes Miksa. Latinák Rudolf. Latinák Frigyes. Lövi József. Lipták J. Dr. Löwy Ede. Laurencz András. Lénártfala község. Lőrinczy György. Lozinák János. Lökösháza község. Lökösházai h. h. egyház. Dr. Löcherer Tamás. Lux János. Lukács Géza. Levendovszky Nándor. Lázár Gábor. Máriássy Andor. Massa Károly Malinák Aladár. Matusch Endre. Mersich Ignác. Maléter Ede. Dr. Marko Sándor. Melezer Ede. Marschalko Richard. Medvezky Ferencz. Mirka Károly. Malatinszky Frigyes. Id. Molnár Gusztáv. Ifj. Molnár Gusztáv. Molnár Antal. Molnár Alajos. Molnár József. Dr. Marikovszky Gusztáv. Dr. Marikovszky István. Marton János. Mark Károly. Mispál Ákos. Martiny János. Markovics Pál. Dr. Mauks Károly. Müller Lajos. Mayer Manó. Malé község. Martonfala község. Mrafsák József. Mihalik Miklós. Mikulik József. Mólczér Gyula. Mólczér Rezső. Mochács István. Marko József. Madarász Pál. Mokos Károly. Matolay Bertalan. Mikulás Imre. Nagyrőcei társalgó egyesület. Ifj. Nagy Lajos. Novák Sámuel. Nandrassy Dalen Mihály. Nemes Géza. Nagy Albert. Neumann B. Nyustya község. Nyustyai ág. h. egyház. Neumann Ignác. Nagy Béla. Br. Nyáry Sándor. Nehrer Mátyas. Nagyszilobos község. Noge János. Nandrassy Gusztáv. Neumann Jakab. Némethy Kálmán. Nagy János. Nevevezky István. Nagy Lajos. Ormisz József. Orosz Endre. Osgyáni József. Ochtina község. Prekopa Károly. Petermann János. Dr. Posevics Albert. Ifj. Porubszky Imre. Prunyi Ede. Petrovsky Esztele. Petrovics Miklós. Pálenik András. Pázár Gusztáv. Petrovics N. Pauer Hermin. Porázik György. Poloczek Pál. Pozsicsányi József. Petrik Gyula. Plenczner Rezső. Pravlik Mihály. Putnokai izr. h. közs. pézstár. Putnoki „Chevra chadische” egyesület. Pomikala Mihály. Pul Pál. Píklér Károly. Pázár Gusztáv. Rusznyák Rezső. Remenyik Ede. Rohács Mihály. Remenyik Pál. Ifj. Remenyik Ede. Rudnay Károly. Rasztóczy Pál. Rázgha Sándor. Risky Bertalan. Rochfalva község. Rosa Antal. Rolkó József. Reiszfeld Márk. Reeske község. Rimaszécs város. Reguly Pál. Rónay Gyula. Rezsényi Manó. Özv. Remenyik Andrásné. Székely Adolf. Szaehsz Ede. Suha Bertalan. Stefancsik Károly. Sturman János. Sándor János. Sziift Adolf. Sebők Pál. Szontagh Pál. Sárkány Károly: Spangl Mihály. Szomp Béla. Sárkány Kálmán. Dr. Schwarz Márk. Szomolnok Antal. Schölez Adam. Schmiedt Ágoston. Stopata Imre. Strompf Pál. Solez Miksa. Szkaliczky Danó. Svehla Sándor. Lohuert Henrik. Szontagh Zoltán. Szentmiklóssy Sándor. Dr. Szabó Samu. Sárközy Zsigmond. Szentpétery Sámuel Szirányi Ernő. Steinberger Miksa. Schmiedt Márton. Szerényi Lajos. Szuhomei Béla. Szentkirály község. Severlay Zoltán. Szollár Pál. Szmolen Imre. Szontagh Lajos. Szentiványi Géza. Sárkány

Aurél. Szarka József. Smiedt Román. Suhajik János. Szontagh Andor. Özv. Szontagh Gyuláné. Sziggyártó István. Toperezer Gyula. Terlik Alajos. Dr. Tavassy Alajos. Dr. Takács Károly. Terray Béla. Takács Ilona. Tusek Sámuel. Tepper Lőrincz. Terray István. Török István. Terhes Pál. Tannenbaum Jakab. Terray Gyula. Trzilzslavszky Adolf. Dr. Török János. Törköly János. Terray Pál. Timko Mihály. Trajtlér János. Tóbiak András. Tirsér István. Tischler Antal. Urszinyi Mátyas. Uhlreich János. Urbán Mihály. Ungár János. Uthy Antal. Urszinyi Zsigmond. Weiszpál Lajos. Vrbjár Péter. Weisinger Károly. Weisz Ignác. Weisz Frigyes. Weiskopf Antal. Verner Gyula. Várady József. Dr. Véber Ignác. Vitéz Lajos. Vrabely Mihály. Zajacz Károly. Zvara Pál. Zirczky Tivadar, Ziman Ede. Zádorháza község. Záborszky György. Zalay Adam. Zavadzsky Lajos; öt évre, évenként 2 frttal. (A néptanítók díjmentesek.)

III. Pártoló tagok: Antony János. Alexy Sándor. Antony Károly. Ábrahámfy János. Ádám Márton. Alexy Albert. Andrik Sámuel. Andrik Pál. Andrik András. Andrik Mihály. Andrik János. Alsó-pokorágy község. Ambrus András. Asztalos Mihály. Barta Ferencz. Bartsek Antal. Bartholomeidesz Gyula. Bory János. Bohlyváry Zúh Dénés. Barányi Gusztáv. Bornemisza István. Bornemisza Istvánné. Bresztovszky István. Bodnár András. Berács Dániel. Blau Mór. Benda János. Breznap Mihály. Bartha Ferencz. Bárdy István. Belán Márton. Balas János. Balas János luhi. Balthazár Antal. Burgman N. Breznenek András. Brabécz Sándor. Bódi Andrásné. Idősb Bódi Pál. Babarik Márton. Bolha András. Bakulinyi Géza. Idősb Baeso Pál. Ifjabb Baeso Pál. Bódi Pál. Bódi József. Bodnár Ferencz. Bodnár Mária. Bálint Dezzó. Dr. Bosil Dénés. Benedikty Tivadar. Braxatorisz János. Bódy János. Baffi Sándor. Benesik Mihály. Bódy János. Baleso János. Borics János. Benkert György. Babko János. Bende János. Benko János. Bárdi Dániel. Cseh József. Ifj. Czako János. Czabalay Kálmán. Csernek András. Csathó János. Csernák György. Csernyus András. Czikora János. Chrapan János. Czilik András. Csincsek Mihály. Czaban Pál. Czaban János. Czaban György. Cseber György. Cserenesény község. Dövényi János. Deutesch Simon. Duda János. Duda Ludmilla. Danis János. Deák Mátyas. Deresk község. Derbész József. Delhy János. Draskovits Lipót. Deutsch Lajos. Draskovits Gábor. Darnya község. Dudás László. Doresák N. Droptini Mihály. Demeter Gergely. Dobozy Gyula. Ernst Ottó. Erdélyi János. Farkas György. Forsner József. Filip János. Fleiszter Dávid. Führer Pál. Faluba András. Fleischer Sámuel. Friedman Miksa. Cs. Farkas József. Filyo János. Flaschko György. Fuchs Ágoston. Farkas Gyula. Fodor János. Findura Imre. Facsinay András. Flutsch Endréné. Feymann László. Felső-Balog község. Fábian János zadni. Fábian András podni. Fábian János. Fábian György. Fodor János. Fodor János. Frank Ákos. Frank Ákosné. Farkas József. Felső-pokorágy község. Gajan N. Gamba József. Guggler Ignác. Gasko János. Gaszner Sándor. Groszfeld Adolf. Gettler Mátyas Gyurinda Márton. Gödér István. Gescheit Hermann. Güt István. Gescheit Jakab. Gömöri Ede. Griger József. Gyuricsék János. Garsik Károly. Gerliczky Pál. Gregor János. Genesanszky Márton. Grilli János. Gyugo András. Garay Gyula. Guthlohn Mauó. Gottlieb Fülöp. Gottlieb H. Gallo Pál. Ifjabb Greiner Jakab. Hrenesik Márton. Hrenesik Béla. Halassy Gyula. Hisnyó közzég. Hoznek János. Hering Samu. Hreska Imre. Huvósy Lajos. Hudoba Samu. Hönczel János. Hedmeg András. Holovár János. Henezel Antal. Hoznek Frigyes. Hevessy József. Hubay József. Hruska Imre. Horváth János. Homoly József. Horváth János. Hegyessy Ede. Hurga József. Hurga György. Id. Havranka András. Ifj. Havranka András. Hruska András. Hlavasi György. Hruska Pál. Benezo. Holló Pál. Hrivnyák János. Hajesi Sándor. Halasy Lajos. Habán Mihály idb. Habán János. Habán András idb. Habán Mihály ifj. Habán András ifj. Házás János. Halasi Pál. Jurkovic János. Illés Géza. Jelenik Bertalan. Institutrisz Endre. Jakubesan András. Jánosdeák János. Jakobei András. Ivák József. Jeszny Gáspár. Ifj. Jerm Viktor. Jankosik István. Jalo János. Istók Sámuel. Jánosdeák János. R. Istók János. Istók Mihály. Id. Istók Benedek. Ifj. Istók Gusztáv. Istók László. Ifj. Istók János gömöri. Istók Miklós. Julis Adam. Jauidlo József. Jakabfalvy Béla. Jakabfalvy Beláné. Jeszny. Ivanics János. Javorszky László. Járosi András. Jávorszky János. Járosi András ifj. Hennyei Károly. Koprás község. Kröll Károly. Kirinyi Aurél. Kubicsek Károly. Kuehta János. Kraszko község. Kecze község. Klinezko Dániel. Kohesz József. Krausz Dávid. Krausz Simon. Káposztás József. Kubinyi Gyula. Kristóf András. Kapusztza János. Kindisch György. Kreiser Gyula. Koch Imre. Král Károly. Klinezko Márton. Kohn Henrik. Kellaer Herman. Kleinberger L. Koth Adolf. Kovács Sámuel. Koth János. Ifj. Kohn Jakab. Klein János. Kellner József. Köhler Béla. Klauzma József. Kuzmány György. Kern Adolf. Kishonthy Barua. Kellner Pál. Kalas Kálmán. Krupinszky János. Kemény Lajos. Kliment András. Komora Mihály. Kubicsán István. Kiszely András. Kovács József. Krnan Gusztávne. Kohn Albert. Kremer Ignác. Kirner János. Kiss Ferencz. Kövory Ödön. Kiszely József. Kubinyi Sándor. Krausz László. Kristóffy N. Kohn Albert. Készely István. Kupcsik József. Klinezko Lajos. Kuleszár Márton. Kiszely Malvina. Kubinyi Andor. Kovách Anna. Karhut Pál. Karhut András. ifj. Kosko János. Koós József. Kós András alsó. Kós Miklós. Krisko János. Liftner István. Lukovics Gábor. Lubenyik község. Lovassy Sándor. Liptacsik Mátyas. Laco János. Liacsak N. Láng Antal. Lucka Jakab. Lengyel Mihály. Lallok Alajos. Lénárt István. Lefkovics Lajos. Lesták Ferencz. Lefkovics Lázár. Lengyel László. Lévy Benő. Lucez Sámuel. Lenkey József. Laczák György. Leitner József. Lamos Adolf. Ladno József. Ladno György. Ladno János. Lukassik András. Lukaszak József. Lukaszak Mátyas. Liszko András. Lihan József. Lehner Mihály. Levendovszky Nándor. Lövinger Jakab. Látz Mátyas. Lúeze András. Lamenzon Luiza. Lehoczky András. Lévai András idősb. Lévai András ifj. Liptai János. Lászkó János. Lénárd Tamás. Müller Róbert. Madarász József. Mnisány község. Mistina József. Müller Miksa. Mánzik János. Markus V. Marton Aurél. Medve János. Maison Arthur. Miskolczy István. Id. Mihalik Lajos. Madas György. Majoros Miklós. M. B. Molek György. Malick Pál. Mészáros Bálint. Mohler Károly. Mátyas Mihály. Malkusz János. Mészáros Győző. Medve János. Medve Pál. Martonfala község. Markus Jakab. Misik András. Misove Pál. Morvai Ábrahám. Misko András. Misko János ifjabb. Misko János felső. Maljár Pál. (Folytatjuk.)

Hivatalos közlemények.

Magyar kir. belügyminisztertől.

Körrendelet.

99. sz. — Vett hivatalos értesülés szerint a bolgár kormány körirattal tudatta, hogy a szerb-bolgár határ a személyforgalomra nézve folyó hó 29-től kezdve elzáratik. Miről a törvényhatóságot tudomás s alkalmas módon való közhírré tételére végett, ezennel értesitem.

Budapesten, 1886. január hó 27.

Tisza s. k.

Rimaszombati járás szolgabírájától.

Pályázat.

318. sz. — Dr. Marikovszky István oszgyáni körorvos a megyei közkörlház másodorvosává revetettván ki, körorvosi állásáról leköszönt; ezen oszgyani körorvosi állomás választás utáni betöltésére pályázat hirdettetik, és pedig évi fizetése 500 rrt, ide értve a lakbért is, nappali látogatásért 20 kr., éjjeliért 40 kr. illeték és természetbeni fuvar, esetleg annak ára az érdeklettek által megtérítendő.

A választás napja Rimaszombat városába folyó évi február hó 27-ik napjának d. e. 9 órája tüzetik ki oly kijelentéssel, hogy a pályázni ohajtók kellőleg felszerelt kérvényeiket, ugyanezen hó 25-ig, alulírott szolgabíróhoz annyival is inkább nyújtás be, mert későbbben beadottak visszautasítandók lesznek.

Nyustyán, 1886. február 2. Kubinyi s. k. jszbíró.

Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.

1198. sz. — „Művészi ipar“ ezim alatt a Franklin-társulat kiadásában félelvi 3 frtnyi előfizetés mellett havi folyóirat jelenik meg, mely az országos m. iparművészeti muzeum és a magyar iparművészeti társulatnak közlönye, s melyet a vallás-és közokt. magyar kir. miniszter megbízásából Pasteiner Gyula szerkeszt.

E folyóirat feladata megismertetni a hazai közönséggel a magyar művészi ipart és annak termékeit s ez uton gazdaságilag oda hatni, hogy az ország vagyonosodjék, a jó ízlés iránti érzék felébresztessék, a művészi alkotások iránti érdeklődés általánosabbá tétessék, s hogy hazai iparunk művészeti fejlődésével, az a nemzet gazdagságának egyik forrásává váljék.

Különösen fontos, hogy ezen eszméket már a serdülő ifjuság magáévé tegye, mert csak ez uton remélhető, hogy majdan hazai iparunk biztos támaszává lesz.

Miért is a vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumnak 47281. sz. a. kelt rendelete értelmében felhívom, hogy ezen illusztrált folyóiratra fizessen elő.

Rimaszombat, 1886. január 19-én.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.

1179. sz. — A Kunszt Károly somforjai tanító (Pozsony-megye) által kitömött állatok természetű elkészítések és jutányos árúknál fogva az országos tanszermuzeum állandó bizottsága biráti jelentése alapján, természetrajzi szemléltetési tanszerekül iskolai használatra ezen ajánlatnak.

Miől a vallás- és közokt. m. kir. miniszter folyó évi november 26-án 31221. sz. a. kelt rendelete értelmében tudomás végett értesitem. Rimaszombat, 1885. december 22-én.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.

1181. sz. — Posner K. L. kiadásában megjelenik Göncey Pál tervezete szerint „Magyarország megyéinek kézi atlasza.“ Egy füzet 5 megye térképével 1 frt 25 kr. Egyes megyék térképe 30 kr. Az utolsó 13-ik füzetrel az előfizetők Magyarország fali térképét ingyen kapják.

Mivel ezen kézi térképek iskolai használatra igen észszerűek s a földrajzi tanítás terén nagy lézapot pótolnak, kívánatos, hogy azokat minden iskola megszerezze.

Rimaszombat, 1886. január 18.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Gömörmege kir. tanfelügyelőjétől.

11. sz. — Az országos magyar gazdasági egyesület megbízásából Villási Pál által szerkesztett „Gyümölcsészeti és konyhakertészeti füzeteket“ (Megrendelhető nevezett egyesületnél Budapesten, köztelek; előfizetési ára egy évre 12 füzetre 4 frt) a felső nép- és polgári iskolák számára gazdaságtanítási szemléltetési segédeszközül ajánlatnak. — Miről a vallás- és közokt. m. kir. miniszteriumnak 1885. évi december 14. 12793. sz. alatt kelt rendelete értelmében a t. Iskolaszéket ezennel értesitem. — Rimaszombat, 1886. január 18.

Groó Vilmos, kir. tanfelügyelő.

Felölös szerkesztő: LÓRINCZY GYÖRGY.

Magán-hirdetések.

Eladó malom.

A gortva-pusztai közbirtokosság tulajdonát képező — tölgyfából épült — malomépület Gortván alólírott közbirtokossági igazgatónál 1886. évi február hó 14-én d. e. 10 órakor többet ígérés utján készpénz fizetés mellett, örök áron el fog adatni, — s erre az árverezni szándékozók meghívattak.

Madarassy Gyula, közbirt. igazgató.

Eladó varrógépek.

Több kitűnő Singer-féle, egészen új családi varrógép igen jutányos áron eladó.

Hol? megmondja e lap kiadója.

Meghívás.

A „Gömörmegei nép- és iparbank“ részvényesei az 1886. évi február hó 24-én d. e. 9 órakor a „Három Rózsa“ vendéglő nagy termében tartandó

évi rendes közgyűlésre

ezenel meghívattak.

Tárgyak:

1. Az igazgató- és felügyelő-bizottság évi jelentése.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek folytán az igazgatóság- és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Felügyelő-bizottság és napi biztosok választása.

Rimaszombat, 1886. február 2-án.

Az igazgatóság.

Cocaïn-Sect

az amsterdami likörgyári közkereseti társaságtól Mödlingben Bécs mellett.

Mi ezen kitűnő likórt a coca növényből pároljuk, melynek esodálatra-méltó tulajdonait csak a legújabb időben ismerték fel, és azóta orvosi tekintélyektől dicsértetik. Tudományos kutatások alapján a coca élvezésénél rögtönös vídámódás, könnyűség és az önuralom növekedésének érzete áll be, életvidorabban és munkakedvébbnek érzik magukat. Hosszantartó folytonos testi vagy szellemi munka után fáradtság azonnal megsemmisítetik, az emésztés bármilyen háborgatása, vagy bármely gyengeség tartósan megszüntetetik.

Kapható Rimaszombatban:

Miskolezy István ur ezukrászdájában.

Továbbá a birodalom legtöbb fűszer- és esemege-kereskedésében, valamint ezukrászdák- és kávéházakban.

Három eredeti palaczk postai megrendelésénél a csomagolás és szállítási költség nem számítatik fel.

Egy eredeti palaczk ára 1 frt 20 kr.

Hirdetmény.

A „Gömörmegei nép- és iparbank“ a nála legalább egy évre felmondhatatlanul elhelyezendő állandó betétek után évi 5% kamatot fizet.

Rimaszombat, 1886. febr. 3.

Az igazgatóság.

Verseny a lópokróc-szédelgésnek.

Egy 50 év óta fennálló

takaró- és lópokróc-gyár

megbizott bennünket, hogy a legújabb időben nagyon elharapódzott versengésnek csak úgy lehet gyökeresen élet venni, ha az ő valóban szolid, jó és kitűnő gyártmányu, nagy, vastag, széles és elpusztíthatlan

lópokróczait

mától fogva

darabját csak 1 forint 60 krért

árusítjuk. — Ezen pokróczok 190 cm. hosszúak és 130 cm. szélesek, szines sávokkal ellátva és oly vastagok, mint egy deszka, minélfogva valóban elpusztíthatlanok.

Szétküldések készpénzfizetés vagy postai utánvétellel történnek. — Ezen pokróczokból naponta küldünk a világ minden tájára, és mindenütt a legnagyobb kedveltségnek örvendenek, mivel mint ágyterítők is felhasználhatók és mert jelenlegi árak a régebbinek felét teszik.

Czím: Exportwaarenhaus „Zur Austria.“

Bécs, Ober-Döbling, Mariengasse 31. saját ház.

A czímet különösen kérjük jól megtekinteni.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK

jutányos feltételek mellett

jelzálog-kölcsönöket

nyujt földbirtokra, valamint nagyobb városokban fekvő lakházakra is.

A kölcsönök a bank 5%-os zálogleveleiben adatnak és 39 éven belől tetszés szerinti törlesztési időtartam alatt fizethetők vissza.

Részletes feltételek kívánatra díjmentesen megküldetnek.

Közvetítők nincsenek kizárva.

Fővárosi hitelszövetkezet.

Intézetünk üzletrészjegyeire (110 frt) ugy Budapesten az igazgatóságnál, mint vidéken az erre felhatalmazott képviselőségeknél folyton elő lehet jegyezni. A tagok 50—1000 frt, kedvező feltételek mellett, személyes hitelre is, melynek művelése az intézet egyik főcélja (váltó és jótálló nélkül) csekély, minden 100 frt után csupán

heti 50 krral törleszhető kölcsönt

nyerhetnek, 6%-os kamatra, ugy, hogy az öngondoskodásnak ez a módja minden keresetképes és elfogadható hitelű egyénre (nőkre nézve is) előnyös és ajánlatos.

Bővebbet a képviselőségeknél vagy az igazgatóságnál, (VIII. Főherczeg Sándor-utca 32.) hol egyszerű levélbeli kérdezősködésre részletes felvilágosítások készséggel adatnak.

Budapest, 1886. február hóban.

Az igazgatóság.